

OTURUM:

KADIN ŞİDDET MAĞDURLARI İÇİN ADALETE ERİŞİM

PARİS 9 ARALIK 2013

Salle Pierre Laroque

14 avenue Duquesne

75007 PARIS

Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet EŞitliği Komisyonu Başkanı

Carlien Scheele Tarafından Sunulan

Oturum SonuĐları

Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu Başkanı

Carlien Scheele Tarafından Sunulan

Oturum Sonuçları

Sayın Meslektaşlarım,

Bugün bu oturma bir çok umutla geldik. İnaniyorum ki bilgilendirici ve ilginç sunumların yanı sıra zengin tartışmalar bize geniş anlamda bir fikir ve hareket imkanı sundu. İyi uygulamaları paylaşma ve dinleme imkanı bulduk, hatalarımızdan çıkardığımız dersleri dinledik ve sistem tarafından hayal kırıklığına uğratılan mağdurların sesleri kulaklarımızda yankı buldu. Onların cesareti bizim için bir ilham kaynağı ve bir eylem çağrısıdır. Burada ağ oluşturma, meslektaşlarımızla ve uzmanlarla buluşma, yeni ortaklıklar ve ittifaklar kurma, ileriye dönük adımlar atma, toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerlemesini sağlamak üzere gösterilmesi gereken çabalar ve çalışmaları paylaşma ve kadın şiddet mağdurları için adalete erişimini sağlama olanağını bulduk.

Kadın şiddet mağdurlarının adalete eşit erişimleri önünde yer alan sosyo-ekonomik ve kültürel engelleri (korku ve utanç, resmi prosedürlere ve mevcut desteklere ilişkin yetersiz bilgi, ekonomik bağımlılık, çocukları için duydukları endişe, tasarruf tedbirlerinin toplumsal cinsiyete dayalı etkileri) dinledik.

Tabuların yıkılması gerektiğini tartıştık ve **kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin “özel” veya “ailevi” bir sorun olmadığına altını çizdik.** İstanbul Sözleşmesiyle birlikte kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi artık bir iyi niyet hali değil bizzat yasal olarak bağlayıcı bir yükümlülüktür.

Kadın şiddet mağdurları için adalete eşit erişimin önünde bulunan yasal ve usuli engellerin mağdurların adalet sistemine olan güvenini azaltmaya veya bu güveni tamamen yitirmelerine neden olduğunu dinledik. Uzun cezai kovuşturmalar, süreçte meydana gelen zayıflıklar, yolsuzluk, düşük mahkumiyet oranları ve ayrımcı uygulamalar kadın şiddet mağdurlarının adalete erişimlerini sağlamak üzere gösterilen çabaların önünde ciddi engeller teşkil etmektedirler. Kadına yönelik şiddet vakalarında toplu eylemlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önüne getirilmesinin uygunluğu ileri sürülmüştür. Kız çocuklarının durumuna ilişkin ise **çocuk-dostu adalete** duyulan ihtiyacın da altı çizilmiştir.

Kendi ülkelerimize de götürebileceğimiz şu iyi uygulamalar hakkında bilgi sahibi olduk:

- Özel mahkemeler ve hızlı işleyen prosedürler
- İhtisaslaşmış savcılar
- Adanmış polis birimleri
- Şiddet mağdurları kadınlar için ücretsiz yasal desteğe erişim
- Silahlı çatışma durumlarında kadın şiddet mağdurları için adalete ve tazminata erişim
- Kadına yönelik şiddet vakalarında sivil toplum örgütlerinin adli kovuşturma açtırabilmeleri için yasal dayanak
- Koruma kararları, acil durum kararları, tahliye kararları, failin mağdur ile irtibat kurmasının veya mağdura yaklaşmasının yasaklanması

Sonuncu ama son derece önemli olan diğer şeyler der

- Kadınlara yönelik her tür şiddetin **ortadan kaldırılması**
- Kadına yönelik şiddete göz yuman **yaklaşım ve tutumların değiştirilmesi** ve saygı ve eşitliğe ilişkin gençlerin sürece dâhil edilmesi
- Her tür şiddetten mağdur olmuş kadınların savunmasızlığı ve itibarına ilişkin konuların ele alınması
- İhtisaslaşmış kolluk kuvvetleri, diğer profesyoneller, özel mahkemeler ve toplu eylemler yoluyla adalete **erişimin kolaylaştırılması**
- Şiddet mağdurları için **bilgi ve ücretsiz adli yardım ihtiyacının** ele alınması
- Destek sistemleri dâhil olmak üzere, **savunmasız kadın grupları** için anlayabilecekleri dilde adalete erişime ilişkin bilgi sağlanması; ayrımcılığın birden çok nedenlerinin dikkate alınması (göçmen kadınlar, engelli kadınlar, Roman kadınlar, lezbiyen, gay, biseksüel, transseksüeller, fakir kadınlar, yaşlı kadınlar ve tutuklu kadınlar)
- Ayrılık durumunda **sosyal barınmanın yanı sıra acil konaklama ve diğer hizmetlere** erişimin sağlanması
- Düzensiz göçmen durumunda olan ve belgesiz olan mağdurlara **oturma iznine erişimin sağlanması**
- Hâkimler, savcılar, avukatlar, polis görevlileri, sosyal çalışmacılar, sağlık ve eğitim profesyonelleri için başlangıç öğretimi ve **sürekli eğitimin** sağlanması

- Tazminat talepleri ve adli kovuşturma süreçlerinin uzunluğu dahil **yüksek mahkeme ücretleri** tarafından yaratılan engellerin ele alınması
- **Aile içi şiddet için yasal koruma sağlanmasına yönelik birlikte oturma gerekliliğinin kaldırılması:** fail ile yakış ilişkisi içerisinde olan veya daha önce olmuş olan tüm şiddet mağduru kadınların mahkeme korumalarına erişebilmelerinin sağlanması
- **Avrupa Konseyinin Çocuk dostu adalet kılavuzlarının** uygulanması
- Görgü tanıkları ve aile içi şiddet mağdurları olarak çocukların **özel ihtiyaçlarının ele alınması** ve gelecek nesillerde onların mağdurlar veya failer olma ihtimallerinin değerlendirmeye alınması
- **Verilerin toplanması ve araştırmaların gerçekleştirilmesi:** cinsiyet, yaş, ilişki durumuna ilişkin bilgilerin kayda alınması; kişiye karşı işlenmiş tüm suçlara ilişkin verilerin ayrıştırılması; bu verilerin bütünleştirilmesi ve raporlar yayınlanması
- **İstanbul Sözleşmesinin imzalanması, onaylanması ve uygulanması !**